

Nontox omarmt lelieteelt

WILLEM DIJKEMA

Watter uit Assen breidt haar activiteiten uit. De ontsmettingstechniek Nontox, toegepast in ziekenhuizen, ontwikkelingslanden, intensieve veehouderij en broederijen, krijgt nu voet aan de grond in de bollenteelt, en de lelie- en tulpenteelt in het bijzonder.

Dat het werkt, daarvan is Alfred Koop van Watter al overtuigd. Weijnand Saathof van onderzoeksinstituut HLB constateerde in oriënterende proeven van vorig jaar dat Nontox toegevoegd tijdens het 'koken' van lelieplantgoed geen schade aan het plantgoed veroorzaakt. 'Laat ik het op z'n Drents zeggen: het remt de groei niet. In tegenstelling tot de warmwaterbehandeling in formaline. Dat leidt uiteindelijk altijd tot lichte groeiremning', geeft Saathof aan.

PIAMV-virus, TVX, woekerziekte en andere bacteriën, virussen en schimmels vormen een serieuze uitdaging voor de bloembollensector. 'Dat weet elke bollenkweker', zegt Koop. 'Er is sprake van een jaarlijkse schade van 200 miljoen euro.'

Het bedrijf Watter bracht, zoals bij alle besmettingsproblemen, de teelt en de verwerking in beeld. Koop: 'We constateerden al snel dat er eigenlijk overal waar water in contact komt met de lelie kans op besmetting is.'

Koop en Saathof weten dat de lelieteeler op zich al goed werkt door van schoon naar 'vies' te werken.

In Nederland zijn al verschillende lelieteelers die Nontox toepassen in hun teelt. Ze zien positieve resultaten in de praktijk.

Foto: Ruud Ploeg

'Maar een schone partij zogenaamd vrij van virussen bleek toch in de meeste gevallen besmet. Het gevolg is dat telers de besmetting binnenhaalden en verspreidden', zegt Koop. 'Reden genoeg om in te grijpen.'

NONTOX

Het ontsmettingsmiddel Nontox is een product dat vrij eenvoudig op

ieder bedrijf kan worden gemaakt. Nodig zijn een reactor, water, zout, stroom en een reservoir van 1.000 liter. Per dag kan de reactor ongeveer 1.000 liter Nontox maken, kosten: 6 euro per 1.000 liter. De reactor kost ongeveer 25.000 euro (MIA/Vamil mogelijk).

'Tot september introduceren we de reactor voor 23.500 euro', vertelt Koop. 'We willen bewust nu dat telers reserveringen plaatsen omdat we anders, als telers in oktober de reactor willen inzetten, niet tijdig kunnen voldoen aan de vraag. De productie kost nu eenmaal tijd.'

Nontox wordt gedoseerd toegepast, afhankelijk van de hoeveelheid organische stof in bijvoorbeeld het kookbad. Enkele telers gebruiken Nontox al bij kistontsmetting, direct na de wondbehandeling (shaven), sortering, koken en bolontsmetting. De meest kritische momenten van besmetting zijn daarmee aangepakt.

Het middel laat geen residu achter. Koop: 'Het zout, ongeveer 20 kilo per 1.000 liter, wordt omgezet in

actieve en reactieve componenten. Deze verdwijnen als ze in contact komen met organisch materiaal. Het water kan dan ook nadien gewoon het riool in.'

VERDER ONDERZOEK

Watter werkt samen met andere partijen zoals het onafhankelijke wetenschappelijke instituut HLB, PPO en stichting Regionaal Onderzoek Lelieteeelt (ROL). Door middel van ELISA- en PCR-toetsingsmethodes bij HLB is al vastgesteld dat door inzet van Watter de verspreiding van onder andere PIAMV effectief in het verwerkingsproces te bestrijden is zonder schade aan de bloembollen zelf te veroorzaken.

Watter doet nu met HLB en de Stichting ROL verder onderzoek naar de werking van Nontox onder praktijkomstandigheden en het effect op de bollen. Daartoe heeft HLB een uitgebreide proef neergelegd op het ROL-proefveld. Deze is tijdens de open dag Bollenteelt op 22 augustus te bezichtigen.

Alfred Koop, directeur van Watter, tapt water uit de reactor.

Foto: Nieuwe Oogst